



STORTINGET

Representantforslag 23 S

(2018–2019)

fra stortingsrepresentantene Arne Nævra, Audun Lysbakken, Solfrid Lerbrekk og Lars Haltbrekken

Dokument 8:23 S (2018–2019)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Arne Nævra, Audun Lysbakken, Solfrid Lerbrekk og Lars Haltbrekken om å utrede autonome ferger som selvstendig alternativ langs ny og utbedret E39

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne viser til at kostnadene for brokryssinger og undersjøiske tunneller i prosjektet Fergefri E39 er estimert til i underkant av 200 mrd. kroner. I tillegg kommer store årlige vedlikeholdskostnader som dreier seg om rundt 8 mill. kroner pr. km i året for en motorvei i tunell under sjøen. Vedlikehold av tunellen i Rogfast vil da komme på rundt 214 mill. kroner i året.

Det sitter nå mange gode og kompetente mennesker og planlegger de mest krevende fjordkryssingene. Men deres mandat for planleggingen innbefatter ikke mulige autonome fergeløsninger. Forslagsstillerne finner dette underlig siden den teknologiske utviklingen på dette feltet skjer i kvantesprang. Norsk maritim industri er dessuten langt framme i denne utviklingen. Det er nok å nevne det store containerskipet Yara Birke-land, som skal være i drift mellom Grenland og Larvik fra februar 2020.

Interessen for autonome skip er sterkt økende, og både industri og forskning sier at dette kan bli den neste revolusjonen innen sjøfart. Autonome og samtidig utslippsfrie skip og ferger vil gi store miljøgevinster og helt nye forretningsmuligheter for verft, utstysindustri og redere. De er mindre kostbare i drift, de krever høyteknologisk kompetanse og nye og tettere samarbeidsfor-

mer mellom aktørene. Dette gir den norske maritime klyngen en enestående mulighet til å ta en internasjonal ledende rolle i utvikling og kommersialisering av disse ideene.

Så stor er interessen innen næring og forskning at foreningen Norsk Forum for Autonome Skip (NFAS), en interessegruppe for personer og organisasjoner som er involvert i temaet, for lengst er etablert. Interessegrensens sekretariat ligger hos SINTEF Ocean i Trondheim. Under dannelsen av dette felles forumet i 2016 sa sjøfartsdirektør Olav Akselsen:

«For Sjøfartsdirektoratet er det viktig å være en sentral aktør når ny teknologi utvikles. På den måten unngår vi at vi kommer for sent inn i viktige prosesser – da særlig med tanke på at ny teknologi også setter nye krav til regelverk og fortolkning av disse».

Det ble sagt for temmelig nøyaktig to år siden, og utviklingen har ikke stått stille.

SINTEF anbefaler

Transportstrategisk leder i SINTEF, Beate Kvamstad-Lervold, uttaler til NRK at autonome ferger bør utredes som alternativ til broer og tunneller langs E39. Hun sier at:

«Det er viktig i alle store transportprosjekter å vurdere hva ny teknologi kan bety. Vi mener autonome ferger bør tas med i utredningsarbeidet.»

På skriftlig spørsmål (Dokument nr. 15:2285 (2017–2018)) svarer samferdselsminister Jon Georg Dale 25. september 2018 bekreftende på de store mulighetene autonome ferger generelt kan gi:

«Samferdselsdepartementet vil sørge for å halde framdrift i arbeidet med å leggje til rette for ein utbetra og ferjefri E39. Sidan tidsperspektivet er langt, er det

naturleg at vi heile tida vurderer om ny teknologi fører til behov for å vurdere nye løysningar, eventuelt om ein i ein periode fram mot ferjefri veg kan utvikle ferjetilbodet Statens vegvesen følgjer den teknologiske utviklinga for elektriske og autonome ferjer tett. Samstundes med innføringa av null- og lågutsleppsteknologi i ferjedrifta ser vi at det i stadig fleire samband blir innført system for at ferjene skal krysse fjordane automatisk. I tillegg blir det arbeidd med system for at ferjene kan leggje til og frå kai automatisk. I sambandet Moss-Horten har til dømes ferjeselskapet inngått avtale med ein leverandør med mål om å utvikle eit system som automatiserer overfarten i sambandet, og tek ferjene til og frå kai. Som ein stor innkjøpar av ferjetenester har Statens vegvesen også verkemidlar som kan gjere det mogeleg med ei utvikling på området, både når det gjeld teknologi og regelverk.

I framtida kan vi kanskje sjå for oss ein situasjon der store ferjer som følgjer ein rutetabell kan bli erstatta med fleire små, autonome ferjer som går når det er behov for det.»

Forslagsstillerne vil derfor be regjeringen om å inkludere utslippsfrie og autonome ferger som et selvstendig alternativ i videre utredninger av utbedringer av E39.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen straks sørge for at nye, utslippsfrie og autonome ferger tas med som et selvstendig alternativ når det planlegges Fergefri E39, på lik linje med tunneller og broer. Relevante faktorer for valg av løsning til framtidig E39 bør være miljøhensyn, pris, kapasitet, fleksibilitet og samfunnsøkonomisk nytte.

4. oktober 2018

Arne Nævra

Audun Lysbakken

Solfrid Lerbrekk

Lars Haltbrekken